

Sygn. akt I C 398/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Julita Preis

Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Beska

po rozpoznaniu w dniu 05 września 2018 r. w Chełmnie na rozprawie

sprawy z powództwa K. D. w imieniu którego działa kurator B. D.

przeciwko (...) spółce z o.o. z siedzibą w W.

o ustalenie nieważności umowy

orzeka :

I. Oddala powództwo .

II. Nie obciąża powoda kosztami procesu.

III. Ustala , że nieuiszczone koszty sądowe , od uiszczenia których powód był zwolniony poniesie Skarb Państwa.

IV. Przyznaje pełnomocnikowi powoda radcy prawnej A. B. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Chełmnie wynagrodzenie w kwocie 738,00 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym VAT, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

UZASADNIENIE

Powód K. D. – reprezentowany przez B. D. kuratora ustanowionego dla niego jako osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, w dniu 15 kwietnia 2017 r. wniósł pozew przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o ustalenie, iż umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 14 lutego 2014 r. zawarta między stronami jest nieważna ze względu na znajdowanie się powoda w chwili składania oświadczenia woli w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Pozew zawierał także żądanie zasądzenia na rzecz reprezentującego stronę powodową pełnomocnika z urzędu kosztów zastępstwa procesowego, które nie zostały opłacone.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest osobą niepełnosprawną umysłowo z powodu zdarzenia, które miało miejsce gdy miał 5 lat. Powód wówczas topił się, a do chwili obecnej nie powrócił do pełni zdrowia. W drodze badania psychologicznego stwierdzono u niego upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego. Powód wbrew woli rodziców pozostawał w nieformalnym związku i w tym czasie, starając się pozyskać akceptację nowego środowiska – konkubiny i jej rodziny, będąc osobą pozbawioną możliwości krytycznej oceny sytuacji, logicznego myślenia, rozumienia, znaczenia czynności prawnych i przewidywania ich konsekwencji zawarł za namową osób postronnych dnia 14 lutego 2014 r., umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Wszelkie koszty związane z umową miały zostać pokryte przez inne osoby, a powód został wykorzystany do zawarcia transakcji z uwagi na jego zdolność kredytową, bowiem otrzymuje stałe świadczenie w postaci renty. Po wydaniu przedmiotu umowy osobie postronnej,

nie doszło do wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy ustnej zawartej pomiędzy nią, a powodem. Nie mógł on zatem pokryć zadłużenia względem pozwanego, co spowodowało wszczęcie postępowania sądowego. Powód nie był w stanie racjonalnie kierować swoim postępowaniem, a jego zdolności krytycznego myślenia były wyłączone w okresie zaciągania zobowiązania – co zostało stwierdzone przez opiniujących biegłych w sprawie o ubezwłasnowolnienie.

Przed wszczęciem niniejszego postępowania, postanowieniem z dnia 23 stycznia 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) (potwierdzona kopia postanowienia - k. 78 – 79 akt sprawy) Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w sprawie o stwierdzenie nieważności umowy zawartej z (...) Sp. z o.o. z dnia 14 lutego 2014 r. o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...) oraz ustanowił dla powoda radcę prawnego z urzędu w osobie rad. pr. A. R. – wyznaczonej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w T..

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana zakwestionowała roszczenie co do zasady jak i co do wysokości. Stała na stanowisku, że dochodzone roszczenie jest bezzasadne z uwagi na brak interesu prawnego po stronie powoda. Pozwana wskazała, że powód zawarł z pozwaną dnia 14 lutego 2014 r. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...). Umowa została zawarta na warunkach oferty (...) w promocji. Powód nie dotrzymał warunków umowy z dnia 14 lutego 2014 r, która następnie została rozwiązana, a on został obciążony karą umowną. Przedmiotowa wierzytelność w dalszej kolejności została sprzedana na rzecz U. 2 (...), który w dniu 03 lipca 2015 r. w sprawie o sygnaturze VI Nc – e (...) uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko powodowi, któremu następnie dnia 14 października 2015 r. nadana została klauzula wykonalności. Pozwana podniosła, że wytoczone przez powoda powództwo o ustalenie, zgodnie z treścią art. 189 kpc wymaga, aby po stronie powoda występował interes prawny w uzyskaniu rozstrzygnięcia przez powoda oczekiwanego. Z takim rozstrzygnięciem mamy do czynienia wówczas, kiedy to uprawomocnienie się wyroku ustalającego zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Dalej pozwana podniosła, że umowa łącząca strony została rozwiązana, wierzytelność z tejże umowy została przez pozwaną zbyta na rzecz U. 2 (...), a kluczowym zdaniem pozwanej jest fakt, że w odniesieniu do wierzytelności, która została zbyta na rzecz U. 2 (...) firma ta (...) 2 (...) uzyskała w dniu 03.07.2015 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze VI Nc – e (...), któremu w dniu 14.10.2015 r. została nadana klauzula wykonalności. W ocenie pozwanej z uwagi na wydany nakaz zapłaty, jedynym skutecznym środkiem obrony powoda mogło być wyłącznie złożenie przez niego sprzeciwu od przedmiotowego nakazu zapłaty wraz ze stosownymi wnioskami o stwierdzenie nieważności umowy.

Postanowieniem z dnia 28 września 2017 r. Sąd Rejonowy w Chełmnie ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 3228,00 zł.

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił, co następuje:

K. D. w 1994 r. mając 5 lat przewrócił się w wodzie, zachłysnął się i przestał oddychać. Po reanimacji i hospitalizacji stwierdzono u niego stan po utonięciu. K. D. nie rozpoznawał członków rodziny, nie chodził, mówił pojedyncze słowa, okresowo stawał się pobudzony psychoruchowo.

Z uwagi na stan zdrowia K. D. kształcił się w szkołach specjalnych.

Dnia 25 października 2005 r. (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w C. postanowił zaliczyć K. D. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności o charakterze okresowym.

Orzeczeniem z dnia 20 marca 2008 r. stwierdzono u K. D. umiarkowany stopień niepełnosprawności, który ma charakter trwały.

Orzeczeniami lekarza orzecznika ZUS ustalono całkowitą niezdolność K. D. do pracy do dnia 30 września 2018 r.

K. D. mieszkał z rodzicami . Na zakupy jeździł z nimi. K. D. umie czytać , nie umie wykonywać działań matematycznych , długo uczył się rozpoznawać godziny na zegarku . Jest ufnym i wpływowym , nie zna konsekwencji swych działań . Od 2009 K. D. zaczął się potykać z A. W. . Przestał mówić o tym co robi matce . Jej rodzice i znajomi namawiali go na zaciąganie pożyczek , obiecywali , że oni będą je spłacać , a on zaciągał te pożyczki nie rozumiejąc jakie są tego konsekwencje. Od 2013 r. K. D. zaczął pomieszkiwać u A. W. , z którą obecnie jest w związku , nadal zamieszkują razem , posiadają dwójkę dzieci. Utrzymują się renty, którą otrzymuje K. D. w wysokości 724 zł. A. W. otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny i rodzinny z MOPS oraz świadczenie 500+. Wszelki sprawami związanymi z dokumentami zajmuje się A. W. . A. W. korzystała pomocy asystenta rodziny.

dowód: karta informacyjna – k. 113-114 akt, opinia nr (...) – k. 112 akt, opinia nr (...) – k. 111 akt, orzeczenie kwalifikacyjne nr(...) do kształcenia specjalnego – k. 73-74 akt, orzeczenie nr (...) o potrzebie kształcenia specjalnego – k. 75-76 akt, orzeczenie Nr (...) /PCh – k. 77 akt, orzeczenie Nr (...) /PCh – k. 44 i 107 akt, orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 23 września 2009 r., 10 października 2011 r., 20 września 2013 r., 11 września 2015 r. – k. 82-85 akt, zaświadczenia lekarskie – k. 81, 105-106 akt, historia, przebieg choroby i zalecenia – k. 86-104, 108-110 akt, zeznania św. D. O. (1) – k. 166 i k. 172 , zeznania kuratora powoda B. D. – k. 172v - 173 akt, zeznania św. A. W. - k.173 – 174 , opinia psychiatryczno-psychologiczna z dnia 21 marca 2018 r. – k. 185-186 akt,

K. D. w dniu 14 lutego 2014 r. w C. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...) zobowiązując się do dokonania w trakcie trwania umowy (...) zasileń konta w kwotach: 12 pierwszych zasileń w kwocie po 30 zł oraz 12 kolejnych zasileń po 60 zł. Jednocześnie K. D. zakupił telefon (...) 3. K. D. umowę z dnia 14 lutego 2014 r. zawarł za namową koleżanki A. W., z uwagi na posiadaną wówczas zdolność finansową. Koleżanka ta otrzymała wówczas zakupiony razem z zawarciem umowy telefon komórkowy i zobowiązała się do spłaty wynikających z umowy zobowiązań, czego nie uczyniła. K. D. był osobą bardzo ufną i nie był w stanie przewidzieć konsekwencji swoich działań. Czynności tej dokonał bez wiedzy swojej matki B. D..

dowód: potwierdzona kopia umowy z dnia 14 lutego 2014 r. – k. 70 72 , zeznania kuratora powoda B. D. – k. 172v - 173 akt, zeznania św. A. W. - k.173 – 174

W związku z nie dokonaniem obowiązkowych zasileń kwotą minimalną wynikającą z umowy z dnia 14 lutego 2014 r., w dniu 13 września 2014 r. umowa o świadczenie usług została rozwiązana, a (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. obciążyła K. D. karą umowną w wysokości 1.268,98 zł. Należność ta nie została spłacona.

dowód: powiadomienie o rozwiązaniu umowy oraz wezwanie do zapłaty – k. 153 akt, nota obciążeniowa – k. 152 akt.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zbyła wierzytelność wobec K. D. wynikającą z umowy z dnia 14 lutego 2014 r. na rzecz U. 2 (...) umową przelewu wierzytelności z dnia 24 kwietnia 2015 r. U. 2 Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wskutek złożonego w dniu 22 czerwca 2015 r. pozwu o zapłatę kwoty 1.357,01 zł (na którą to kwotę składała się kwota 1268,98 zł z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 14.02.2014 r. oraz kwota 88,03 zł stanowiąca wysokość skapitalizowanych odsetek za opóźnienie naliczonych od kwoty 1268,98 zł do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu) przeciwko K. D. w elektronicznym postępowaniu upominawczym prowadzonym przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uzyskał dnia 03 lipca 2015 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, któremu następnie w dniu 14 października 2015 r. nadana została przeciwko K. D. klauzula wykonalności.

dowód: wydruk z akt sprawy VI Nc-e (...) – k. 200-220 akt, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 154 akt, postanowienie z dnia 14 października 2015 r. – k. 155 akt.

Postanowieniem z dnia 24 maja 2016 r. wydanym w sprawie (...) Sąd Okręgowy w Toruniu ubezwłasnowolnił częściowo K. D. z powodu zaburzeń psychicznych pod postacią upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim. Od dnia 23 września 2016 r. kuratorem K. D. została ustanowiona B. D.. W toku postępowania w sprawie (...) Sąd zlecił wykonanie opinii, we wnioskach której wskazano, iż u K. D. występują zaburzenia psychiczne pod postacią upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim oraz padaczka oraz, że K. D. nie ma orientacji co do czasu, ma niepełną orientację co do własnej osoby i miejsca, nie jest w stanie samodzielnie podejmować złożonych decyzji i pokierować swoim postępowaniem. Jest częściowo samodzielny, ale wymaga pomocy, nadzoru osoby drugiej. Nie jest w stanie przyjąć i zrozumieć korespondencji.

dowód: potwierdzona kopia postanowienia z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt (...)– k. 68 akt, zaświadczenie z dnia 23 września 2016 r. – k. 69 akt, potwierdzona kopia opinii psychiatryczno-psychologicznej z dnia 19 października 2015 r. – k. 115-116 akt.

U K. D. występują zaburzenia psychiczne pod postacią niepełnosprawności intelektualnej na pograniczu stopnia lekkiego i umiarkowanego. W związku z występującymi u niego od 1994 roku deficytami intelektualnymi w okresie od grudnia 2013 r. do chwili obecnej (21 marca 2018 r.), czyli także w dniu 14 lutego 2014 r., K. D. miał zniesioną całkowicie zdolność rozumienia i znaczenia czynu, jak i zdolność świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania swojej woli.

dowód: opinia psychiatryczno-psychologiczna z dnia 21 marca 2018 r. – k. 185-186 akt.

Powyższy stan faktyczny został przez Sąd ustalony na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy. Sąd uznał dowody te za wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu. Co więcej, dowody z dokumentów w postaci orzeczeń sądów, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art. 244 kpc, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Podstawę ustalenia stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków B. D., D. O. (2) i A. W., a także opinia biegłych sądowych M. M. i B. G.. Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom świadków, albowiem brak było okoliczności, które mogłyby wzbudzać wątpliwości, co do ich wiarygodności. Świadkowie przedstawili stan psychiczny powoda oraz wskazali jest obecną sytuację osobistą i finansową. Także pisemną opinię biegłych Sąd uznał za rzetelną, sporządzoną zgodnie z tezą dowodową i precyzyjnie odpowiadającą na postawione pytania. Wnioski opinii były logiczne, wysnute na podstawie przeprowadzonej analizy akt sprawy oraz przeprowadzonego badania psychologicznego i psychiatrycznego powoda. Opinia była wyczerpująca i spójna, a nadto niekwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie stwierdzenia nieważności umowy jest roszczeniem wynikającym z art. 189 kpc, a zatem należy ono do kategorii roszczeń o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Pierwszą kwestią była zatem ocena podstawy roszczenia powoda na podstawie art. 189 kpc. W myśl art. 189 kpc powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego obowiązuje ugruntowane stanowisko, iż decydujący dla korzystania z formy powództwa o ustalenie istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego jest interes prawny powoda. Żaden z przepisów prawa nie definiuje tego pojęcia, jednakże zostało ono wypracowane wieloletnią praktyką Sądu Najwyższego. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego interes prawny może być rozumiany jako potrzeba prawna wynikająca z określonej sytuacji prawnej w przypadku, gdy powstała sytuacja grożąca naruszeniem prawa przysługującego uprawnionemu, bądź też powstała wątpliwość co do jego istnienia i nie należy go ponadto utożsamiać z interesem jedynie ekonomicznym (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2001 r., (...), LEX nr

(...); wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r. (...), LEX nr 52613). Najogólniej ujmując, interes prawny w rozumieniu art. 189 kpc dotyczy szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych i może wynikać z ich naruszenia lub zmierzać do zapobieżenia temu naruszeniu. Ocena jego istnienia powinna być dokonywana przez pryzmat skutków, jakie ewentualny wyrok uwzględniający powództwo mógłby wyrzucić w sferze prawnej powoda. W tym kontekście interes prawny należy rozumieć jako stan, w którym po pierwsze, nie istnieje inny środek prawny, przy użyciu którego powód uzyskać może skuteczną ochronę prawną, a po drugie, orzeczenie ustalające wydane w oparciu o art. 189 kpc taką skuteczną ochronę prawną powodowi zapewni. Innymi słowy, jeżeli powództwo o ustalenie istnienia prawa jest jedynym możliwym środkiem jego ochrony, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2012 r., sygn. akt (...), OSNC(...); wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 13 marca 2013 r., sygn. akt I ACa (...) LEX nr 1307434). Interes prawny powoda musi istnieć obiektywnie. Ciężar jego wykazania spoczywa na powodzie (art. 6 kc). Interes prawny w sprawie o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa nie decyduje wprost o zasadności powództwa, a jedynie warunkuje możliwość badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda, że dany stosunek prawny lub prawo istnieje. W sprawie o ustalenie powód musi udowodnić, że ma interes prawny w wytoczeniu powództwa przeciwko konkretnemu pozwanemu, który przynajmniej potencjalnie stwarza zagrożenie dla jego prawnie chronionych interesów, a sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego zapewni powodowi ochronę jego praw przez definitywne zakończenie istniejącego między stronami sporu lub zapobiegnie jego powstaniu w przyszłości (por. wyr. SN z 18.6.2009 r., (...), (...), Nr B, poz. 47). Charakter przesłanki interesu prawnego powoduje, że jego brak skutkuje oddaleniem powództwa.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należało, iż warunkiem zatem uzyskania ochrony przez stronę powodową było wykazanie przez nią konkretnego interesu prawnego w żądaniu ustalenia stosunku prawnego lub prawa. Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zarzuciła, iż po stronie powoda brak jest interesu prawnego.

Sąd podziela stanowisko pozwanej. Kwestionowana umowa z dnia 14 lutego 2014 r. została rozwiązana (k. 153 akt). Wierzytelność z tejże umowy w kwocie 1268,98 zł została przez pozwaną zbyta umową przelewu wierzytelności z dnia 24 kwietnia 2015 r. Tak więc pozwanej spółce nie przysługują już żadne roszczenia z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 14 lutego 2014 r. Nabywca wierzytelności U. 2 Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. dysponuje przeciwko powodowi tytułem wykonawczym - nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 03 lipca 2015 r. wydanym przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygnaturze VI Nc – e (...), zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem dnia 14 października 2015 r. (wydruk z akt sprawy VI Nc-e (...) – k. 200-220 akt). Wyrok ustalający nie zapewni powodowi ochrony jego praw, gdyż nie zakończy definitywnie istniejącego sporu, bo nie pozbawi tego tytułu wykonalności. Powyższe prowadzi do konkluzji, że powód może i będzie musiał dochodzić swoich praw w drodze powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, czy postępowania zmierzającego do wniesienia skutecznego sprzeciwu od wydanego przeciwko powodowi nakazowi zapłaty. Postępowanie cywilne bowiem oparte jest na założeniu, że realizacja praw na drodze sądowej powinna być celowa i możliwie prosta, udzielana bez mnożenia postępowań. Założenie to realizuje wymaganie wykazania interesu prawnego w wypadku żądania ustalenia istnienia (nieistnienia) stosunku prawnego lub prawa i przyjęcie jako zasady, że możliwość uzyskania skuteczniejszej ochrony w drodze innego powództwa podważa interes prawny w żądaniu ustalenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 15 maja 2013 r., sygn. akt III (...), LEX nr 1353202). Należy zwrócić uwagę, że interes prawny w sprawie o ustalenie, nie wyczerpuje się w tym, że w ocenie powoda umowa jest nieważna i dlatego konieczne jest wydanie wyroku, który stwierdziłby tę nieważność. Nieważność czynności prawnej nie przesądza bowiem sama przez się o istnieniu interesu prawnego w takim postępowaniu. W myśl art. 189 kpc, wymagana jest potrzeba po stronie powoda uzyskania wyroku określonej treści z uwagi na naruszenie albo zagrożenie sfery prawnej tego podmiotu występującego z powództwem ustalającym.

Sąd mając na uwadze powyższe, uznał zatem, że powód nie wykazał interesu prawnego, wobec czego powództwo podlegało oddaleniu w całości, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II sentencji orzeczenia, na podstawie z art. 102 kpc, zgodnie z którym sąd może w wypadkach szczególnie uzasadnionych zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów

albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis nie konkretyzuje wypadków szczególnie uzasadnionych. Ma on miejsce wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Podstawą do takiej oceny może być specyfika rozpoznawanej sprawy, zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa (stan majątkowy, szczególna sytuacja zdrowotna, czy też życiowa). Sposób skorzystania z przepisu art. 102 kpc jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (wyrok Sądu Najwyższego z 19 maja 2006 r., sygn. akt (...) LEX 439151). W niniejszej sprawie Sąd postanowił o nie obciążaniu powoda kosztami procesu. Sąd miał na uwadze, że powód jest osobą z orzeczoną niepełnosprawnością, częściowo ubezwłasnowolnioną. Powód utrzymuje się jedynie z renty w niewielkiej wysokości. Dodatkowo wspólnie z narzeczoną wychowuje dwie córki. Powód wraz narzeczoną i dziećmi mieszkają sami, a partnerka powoda nie pracuje i otrzymuje jedynie świadczenia z MOPS oraz 500+. Wobec powyższego, uprawniony jest wniosek, że powód znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej, a wytaczając powództwo mógł być subiektywnie przeświadczony o słuszności dochodzonego roszczenia, co dostatecznie uzasadnia odstępnie od obciążania go kosztami procesu w niniejszej sprawie. Nadto przeprowadzone postępowanie wykazało, że powód w dniu 14 lutego 2014 r. nie był zdolny świadomie i swobodnie podjąć decyzję i wyrazić swą wolę, a więc umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...) z tego dnia była faktycznie, przy uwzględnieniu treści art. 82 kc, nieważna,

Z uwagi na fakt, iż powód był w niniejszej sprawie zwolniony z kosztów sądowych, w pkt. III wyroku Sąd ustalił, iż nieuiszczone koszty w postaci nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i wydatków związanych z wynagrodzeniem biegłych stanów, poniesie Skarb Państwa.

W niniejszej sprawie powód był reprezentowany przez pełnomocnika procesowego ustanowionego z urzędu w osobie radcy prawnego A. B. (wcześniej R.). Powód w żadnej części nie uiszczył należnego pełnomocnikowi wynagrodzenia. W myśl art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli przepis szczególny tak stanowi. W związku z tym Sąd przyznał radcy prawnemu A. B. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Chełmnie kwotę 738,00 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, ustaloną zgodnie z § 8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1715), powiększoną o kwotę należnego podatku VAT, zgodnie z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia (pkt IV sentencji wyroku).